

[Udenrigsministeren.]

direkte, bilaterale forhandlinger mellem Israel og de arabiske lande. Det er et af de spørgsmål, som har været diskuteret, og personlig tror jeg ikke, at der kan findes en endelig løsning om adskillige af problemerne, uden at en sådan direkte kontakt kommer i stand. På den anden side er det måske forståeligt, at der i den nuværende situation umiddelbart efter krigsafslutningen har været tilbageholdenhed fra den anden part, og man kan kun håbe, at den resolution, der nu er vedtaget, vil bidrage til en sådan kontakt. Den tilgodeser netop de israelske ønsker, som hr. Niels Westerby omtalte som en afgørende forudsætning for, at man fra dansk side kunne gå ind for den. Jeg tror, disse hensyn er tilgodeset i resolutionen, og man kan kun håbe, at det nu gennem FN-repræsentantens direkte kontakt med parterne vil vise sig muligt at nå frem til en enighed.

Jeg er enig med hr. Per Federspiel i, at Cypernproblemet er overordentlig kritisk — jeg tog det ikke med i min redegørelse den 16. november i betragtning af, at der i lang tid havde været en relativt rolig periode på Cypern, ikke mindst takket være FN-styrkerne på Cypern, og de tragiske begivenheder startede jo først den 15. november — det er i særdeleshed kritisk, det er jeg også enig med hr. Per Federspiel i, fordi der her er tale om, at freden mellem to NATO-lande står på spil. Det ville være ønskeligt, om disse problemer kunne finde deres løsning inden for europæiske rammer; men jeg tror desværre, at de hidtidige erfaringer viser, at man ikke skal have for store forventninger i den henseende. Jeg må måske i den forbindelse pege på, at Cypern i FN tilhører den afroasiatiske gruppe og søger tilslutning hos den ikke-forpligtede del af FNs medlemskab. Jeg tvivler også stærkt på, at det vil være muligt at finde frem til en NATO-løsning.

Man må vel i lys af de begivenheder, der har fundet sted, konstatere, at den afgørende faktor ved den foreløbige pause i, omend ikke bilæggelse af, stridighederne, der har fundet sted, har været USAs indflydelse, som synes at have bidraget på en yderst konstruktiv og succesfuld måde. Også sikkerhedsrådets og FNs generalsekretærs appeller har utvivlsomt været

af betydning. På baggrund af hvad der er sket, kan jeg ikke være enig med hr. Kai Moltke i hans betænkelighed over, at USA blandede sig i spørgsmålene, og som hr. Kai Moltke udtrykte sig, i realiteten konkurrerede med FNs magler. Jeg tror, at de konkrete oplysninger, der foreligger om situationens udvikling, viser, at det først og fremmest var takket være USAs initiativ, at man afværgede en virkelig risikofyldt situation.

Jeg bemærkede mig hr. Poul Møllers udtalelser om de danske soldaters rolle; vi regner med fra regeringens side, at denne rolle vil fortsætte, og vi udelukker ikke, at den vil kunne blive udvidet.

Hr. Per Federspiel talte om, at den massive konfrontation mellem de to militæralliancer i Europa ikke kunne være vejen til en afspænding — således har jeg forstået det. Dertil vil jeg sige, at de såkaldte Harmeldrøftelser i NATO har udviklet sig på en måde, som vi er tilfreds med, og som forhåbentlig vil kunne samle NATOs medlemslande på det ministermøde, der finder sted i midten af december måned. Men lad det være helt klart, at der sigtes ikke mod en konfrontation af de to alliancer; der er ikke tale om at føre en unuanceret blokpolitik. Det, der er tale om, er at søge frem mod en fælles politisk målsætning for NATOs medlemslande og en samordning af NATO-landenes bestræbelser. Den alliancefri verden er et langtidsmål. Alliancerne og den balance, der findes i dag i Europa først og fremmest som følge af eksistensen af militæralliancerne, skaber efter regeringens opfattelse forudsætningerne for, at der kan arbejdes hen imod dette mål, og jeg kan derfor ikke være enig med hr. Per Federspiel i, at der skulle være en modsætning på dette område.

Med hensyn til ikke-spredningsaftalen udtalte hr. Per Federspiel, at den umiddelbare virkning af vedtagelsen af en ikke-spredningsaftale kunne være, at der kom en øget oprustning med hensyn til de konventionelle våben. Det er klart, at jeg kan ikke udelukke, at en sådan udvikling vil finde sted; men jeg vil stærkt betvivle, at det vil blive tilfældet. Men selv med en sådan risiko mener jeg, at en ikke-spredningsaftale som konfliktbegrænsende faktor er af så helt afgørende betydning, at